

ЛІТЕРАТУРА:

1. Примусове відчуження майна в умовах воєнного стану: природа та особливості регулювання. 2022. URL: <https://everlegal.ua/prymusove-vidchuzhennya-mayna-v-umovakh-voennogo-stanu-priroda-ta-osoblyvosti-regulyuvannya>
2. Примусове відчуження та вилучення. Закон і Бізнес. 2022. URL: <https://zib.com.ua/ua/151781.html>
3. Закон України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

Гончаренко Єлизавета Ігорівна,

*студентка 2-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права
Бабич І. Г.

ПРАВО НА ЖИТТЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Після повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України, життя українців зазнало змін. Більшість прав людини стали незахищеними серед яких і право на життя.

Щодо права на життя, то воно визначається як на рівні Європейського Союзу, так і у за допомогою державних утворень, у національному правопорядку на території України. Необхідним є документ Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, яка була підписана 4 листопада 1950 року, документ Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, яка була підписана 28 квітня 1983 року. Також Конституція України 1966 року визначає людину, життя та здоров'я людини, гідність та честь кожного члена нашого суспільства, безпеку і недоторканність найвищою соціальною цінністю.

За Загальною декларацією зправ людини, а саме за статтею 3: кожна особа має право на життя, особисту недоторканність і свободу [1].

За Цивільним кодексом України, а саме за статтею 281: людина як фізична особа має право на життя, яке є невід'ємним. Також можемо вказати, що людина не може бути позбавлена життя, вона має право на захист свого життя та свого здоров'я та на захист життя та

здоров'я іншої людини як фізичної особи від протиправних посягань різними засобами, що не заборонені за законом [2].

Вважається, що право на життя у період воєнного стану майже беззахисне. Міжнародні та національні суди дають ясність щодо прав, а саме права на життя в умовах збройних конфліктів, тому що дуже часто вони являються приводом загроз урядів щодо зупинення участі у захисті прав людини у контексті міжнародних механізмів.

Держава має певні обов'язки з приводу захисту прав, а саме права на життя в умовах воєнного стану та включає певні елементи:

- границі необхідності використання певних сил в умовах воєнних дій, які є правомірними, в умовах потреби протистояти певним атакам терористичного характеру;
- юрисдикція, а саме її питання щодо території, яка є окупованою (що дуже актуально сьогодні, в 2022 році);
- список обов'язків України в умовах конфлікту, що вважається збройним;
- риси дослідження подій позбавлення життя.

Європейський суд з прав людини ніколи, під час своєї практики, не використовував привід відвороту від прав, а саме права на життя через такі воєнні дії, що можна вважати «правомірними». Для визначення того, чи вважалось право на життя порушеним у виняткових випадках закономірності застосування сили, маємо зауважити наступні критерії:

- використання сили у конкретній ситуації мають бути пропорційними щодо мети, якої прагнула досягти держава;
- питання щодо використання державою всіх засобів задля того, щоб зменшити шанси при використанні сили.

Обов'язки держави у контексті захисту прав, особливо на життя мають дотримуватися і в умовах війн, і не дивлячись певні причини того, що договори міжнародного характеру дають можливість державам відступати від додержання певних в умовах ситуацій, що є надзвичайними, не дотримуватися права на життя не дозволяється.

Вважається, права людини і Європейська конвенція з прав людини продовжують діють і сьогодні, в умовах повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України. Адже кожен член суспільства повинен мати шанс настоювати на тому, щоб права осіб дотримувались і повинен мати можливість у контексті звертання до

Європейського суду з прав людини з використанням заяви про припустиме недотримання державою її обов'язків в умовах війни.

Важливим є Європейський суд з прав людини. Він є відкритим для людей, що є постраждалими в умовах збройного конфлікту. Особи звертаються із заявами до суду. Права кожного члена суспільства, які є неможливими у контексті їхнього відновлення або їм видається, що вони не мають можливості щодо їхнього відновлення шляхом засобів правового захисту, які вважаються національними.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Загальна декларація прав людини: Декларація від 10 грудня 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
2. Цивільний кодекс: Кодекс від 10 жовтня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

Гоцуленко Юлія Володимирівна,

*студентка 6-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Науковий керівник: к.ю.н. доцент, доцент кафедри цивільного права
Берназ-Лукавецька О. М.

ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДАННЯ ТА РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Від 24 лютого 2022 у зв'язку з повномасштабним вторгненням російської федерації було введено режим воєнного стану по всій території України. Відповідно до цього, державою було розроблено особливий механізм реєстрації шлюбу для певних категорій осіб. Це все було зроблено для тих, хто фізично не має можливості бути присутнім під час цієї державної реєстрації. Поза увагою варто також не залишати той момент, коли один із подружжя виїхав за кордон, або залишився вдома, а інший почав проходити військову службу, та у зв'язку з відстанню та стресовими ситуаціями погіршились відносини між собою і почастились процедури розлучення. Адже дуже важливо в таких критичних ситуаціях, які виникають, проаналізувати певні моменти сімейного життя, замислитись над подальшими стосунками у майбутньому і зробити правильні ви-